

ADVIES

28 april 2011

Advies betreffende het voorontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen, van de wet van 3 juni 1967 betreffende de polders, van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen en van het decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de rooilijnen, wat betreft een vereenvoudiging en integratie van toestemmingen en machtigingen in de stedenbouwkundige vergunningverlening

De heer Philippe Muyters
Vlaams minister van Financiën, Begroting,
Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport
Phoenixgebouw
Koning Albert II-laan 19
1210 Brussel

datum uw referentie onze referentie	28 april 2011 / 02/L3/2011/503
betreft	Advies van 28 april 2011 betreffende het voorontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen, van de wet van 3 juni 1967 betreffende de polders, van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen en van het decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de rooilijnen, wat betreft een vereenvoudiging en integratie van toestemmingen en machtigingen in de stedenbouwkundige vergunningverlening

Mijnheer de Minister,

Op 21 maart 2011 ontving de Miniraad de adviesvraag, de adviestermijn werd vastgesteld binnen een termijn van dertig dagen.

De bundel bevat:

- het ontwerp van decreet, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 4 maart 2011;
- de Memorie van Toelichting;
- de Nota aan de leden van de Vlaamse Regering;
- de beslissingsfiche;
- het advies van 24 februari 2011 van de Inspectie van Financiën.

Het voorliggende dossier heeft gevolgen voor het waterbeleid en voor het energiebeleid. De Raad behandelt beide afzonderlijk.

1. Het waterbeleid

In de Visienota Versnellen van investeringsprojecten 8 oktober 2010¹ wordt een actie voorgesteld waarbij de machtigingen van onder andere weg- en waterwegbeheerders en andere sectorale machtigingen maximaal in de stedenbouwkundige vergunning worden geïntegreerd. Voor handelingen die een stedenbouwkundige vergunning vereisen wordt het systeem van de bindende adviezen en machtigingen in de stedenbouwkundige vergunning geïntegreerd en vervangen door een niet-bindend advies. Dit vertaalt zich als volgt in het voorliggende ontwerp van decreet:

De toestemmingen voor het uitvoeren van bepaalde werken door wateringen² worden

¹ De Vlaamse Minister van mobiliteit en openbare werken, de Vlaamse Minister van financiën, begroting, werk, ruimtelijke ordening en sport, de Vlaamse Minister van leefmilieu, natuur en cultuur, Mededeling aan de leden van de Vlaamse Regering, Visienota Versnellen van investeringsprojecten 8 oktober 2010

² Artikel 81. De wateringen mogen geen dijk, geen langsgracht, noch enig kunstwerk in de dijken aanleggen, doen verdwijnen of wijzigen, ...

Art.82. De wateringen mogen geen andere aanleg- en verbeteringswerken uitvoeren ...

Art.83. De wateringen mogen, zonder voorafgaande toestemming, alle werken uitvoeren die niet zonder gevaar of schade kunnen uitgesteld worden, mits ...

Art.84. De beslissingen door de bestendige deputatie getroffen krachtens de Artikelen 82 en 83 kunnen door de Koning hervormd worden hetzij ambtshalve, hetzij op beroep van het bestuur van de watering of van de gouverneur van de provincie ...

opgenomen in de stedenbouwkundige vergunning. Voor niet-vergunningplichtige werken worden de wateringen voldoende geresponsabiliseerd geacht om zelfstandig te kunnen handelen. Daartoe worden de art.81, 82, 83 en 84 in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen opgeheven (art.2).

Dezelfde redenering is van toepassing voor het uitvoeren van bepaalde werken door polders. Als gevolg daarvan worden de art.81, 82, 83 en 84 in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders opgeheven³ (art.3).

In art.4, 5, 6 en 7 van het ontwerpdecreet wordt de Wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen volgens hetzelfde principe aangepast. Particulieren, (...), polders, wateringen en openbare instellingen mogen slechts buitengewone werken van verbetering (art.12) of van wijziging (art.14) aan onbevaarbare waterlopen uitvoeren nadat zij daartoe machtiging hebben verkregen. De machtiging wordt geïntegreerd in de stedenbouwkundige vergunning door toe te voegen dat een gunstig advies van de waterloopbeheerder in het kader van de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning, geldt als machtiging (art.4, 5 en 7). Indien die regel van toepassing is, gelden uiteraard de procedures van de wetgeving ruimtelijke ordening inzake het openbaar onderzoek en de beroepsmogelijkheden (art.6).

De Minaraad staat achter het idee van administratieve vereenvoudiging en optimalisering van het openbaar onderzoek bij investeringsprojecten. Toch heeft de Raad bij het voorliggende ontwerpdecreet enkele opmerkingen en vragen over de feitelijke vereenvoudiging, de helderheid en doorzichtigheid van de voorgestelde procedure en over de bijdrage van het voorstel tot een integrale visie op het waterbeleid. Daarover moet zijns inziens uitklaring verschaft worden of een passende oplossing moet voorgesteld worden, vooraleer dit decreet definitief goedgekeurd wordt:

- Het instrument van de machtiging blijft nodig voor werken waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning moet aangevraagd worden en voor het geval er wel een stedenbouwkundige vergunning moet aangevraagd worden maar het advies negatief was.
- Het instrument van de machtiging kan specifieke voorwaarden opleggen inzake beheer, ze is tijdelijk en intrekbaar. Het is niet duidelijk of de stedenbouwkundige vergunning geschikt is om dergelijke beheersvoorwaarden op te leggen, en er is grote twijfel of de tijdelijkheid en de intrekbaarheid van de toelating nog mogelijk is in het kader van een stedenbouwkundige vergunning.
- Het aantal machtigingsverleners neemt onder de voorgestelde regeling fors toe wat ten koste gaat van de integrale visie en beheer van de waterloop. Anderzijds zit er logica in het feit dat de machtiging voor werken aan een infrastructuur verleend wordt door de beheerder van de infrastructuur. Ongetwijfeld zal het voorliggende decreetsvoorstel ook een impact hebben op de opname van de werken in de Atlas onbevaarbare waterlopen en de Vlaamse Hydrografische Atlas, tot dusver een unieke opdracht voor de provincie (Deputatie).
- Ingeval van een negatief advies in het kader van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag zal in vele gevallen over de machtiging, die daarna opnieuw moet worden aangevraagd, beslist worden door een andere instantie.

³ Behoudens de verwijzing naar de "polders" is de formulering van de opgeheven art.81, 82, 83 en 84 op details na identiek met de citaten in de voorgaande voetnoot aangaande wateringen.

- Het is niet duidelijk hoe de machtigingen verleend worden voor werken aan niet-geklasseerde waterlopen.
- Door de opheffing van art.83 in de wet betreffende de polders en de wet betreffende de wateringen wordt ook de mogelijkheid geschrapt om na melding werken uit te voeren die niet zonder gevaar of schade kunnen uitgesteld worden.
- De nodige technische deskundigheid is vaak niet voorhanden bij kleine besturen (polders, wateringen en ook een aantal kleinere gemeenten) om te oordelen over complexere dossiers van machtigingen die behandeld moeten worden (bv. het berekenen van afvoer, overstorten, modelleringstudies enz. bij rioleringsdossiers).

2. Het energiebeleid

Het decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de rooilijnen (het Rooilijnendecreet) is een van de laatste decreten die in de loop van de vorige legislatuur door het Vlaams Parlement zijn goedgekeurd. Het decreet moderniseert de procedures voor de vaststelling en de realisatie van de rooilijnen. Via een uitzonderingsregeling laat dit decreet toe om bepaalde woningen energiezuiniger te maken door het aanbrengen van gevelisolatie. De rooilijn of de bouwlijn mag daarbij met ten hoogste veertien centimeter worden overschreden.

De oorspronkelijke bedoeling was het plaatsen van buitengevelisolatie steeds toe te staan, indien ze niet strijdig is met stedenbouwkundige voorschriften inzake gevelmaterialen of beschermde dorpsgezichten.

In de praktijk wordt het decreet absoluut niet op deze wijze toegepast. Veel bouwaanvragen voor de aanbrenging van buitengevelisolatie stuiten op een weigering.

Het Rooilijnendecreet (art.16) beperkte dit immers, ongewild, tot nog niet gerealiseerde rooilijnen. Dat betekent echter dat de uitzondering voor gevelisolatie niet kan worden toegepast op situaties waarbij de gevel samenvalt met de gerealiseerde of nooit in een plan aangeduide rooilijn. Daar zou men door het aanbrengen van een aantal centimeter gevelisolatie immers een deel van de openbare weg (meestal een voetpad) innemen. Dat doet afbreuk aan de oorspronkelijke bedoeling van deze uitzondering, waarbij men vooral de situatie van oude rijhuizen langs gewest- en gemeentewegen in gedachten had, waar de rooilijn vaak samenvalt met de gevel'.

In de nieuwe versie van artikel 16 van het decreet wordt dat opgelost door ook gevelisolatie in die situaties toe te staan.

De Raad vindt deze rechtzetting dus een goede zaak.

Marc Van den Bosch
Voorzitter Minaraad